

UJVIDÉKI HIRLAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 18 korona
Negyedévre 4 K 50 f.
Egy hónapra 1 K 80 f.
Egyes szám ára mindenütt 6 fillér.

Politikai napilap

Főszerkesztő:
Major József.

Felölts szerkesztő:
Dr. Köfalgáttér Ottó.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Erzsébet-tér 7.
Megjelenik
hétfő kivételével mindnapon.
Telefonszám 180.

A németek eredményes vállalkozásai a nyugaton.

— Német hivatalos jelentés. —

Berlin, március 4

A nagyfőhadiszállítás jelenté:

NYUGATI HARCTÉR: A párs időjárás majdnem mindegyütt mérsékelt korlátok között tartotta a harci tevékenységet. Vállalkozásaink több helyen sikeresek voltak. Chantillynél a Somme és az Aneze között 18 angolt, az etain-verdun országúton több mint száz franciát, a Doler mindkét oldalán pedig (Felső-elzász) 37 foglyot fogtunk el és szállítottunk be.

KELETI HARCTÉR: Nem volt lényeges harci esemény. A hideg még mindig erős.

Macedón arcvonalon: A helyzet változatlan.

Ludendorff, első főszállásmester.

Az ellopott mexikói akta.

Zimmermann levelének szó szerinti szövege.

Frankfurt, március 4.

A „Frankfurter Zeitung” szerint a Reuter-ügynökség kiadta a Zimmermann-felé levél szövegét az amerikai „Associated Press” alapján. Az állítólagos szöveg így hangzik:

Berlin, január 1.

Februárban korlátlan bűvárhajóharcot kezdünk, azonban mégis reméljük, hogy Amerika semleges marad. Ha ebből áradozásunk nem sikerülne, Mexikónak szövetségét ajánlunk a következő alapon: általános pénzügyi támogatást nyújtunk és biztosítjuk, hogy Mexikó vissza fogja kapni elvesztett területeit, Új-Mexikót és Arizonát. A szövetségkötés részleteit Önre bizzuk. Megbizzuk Önt, hogy Carranzának a legszigorúbb titoktartását és bizalmát szerezzé meg és mihelyt a háború Amerikával kötő, adjon neki jelet, hogy saját iniciatívájából lépjen összeköttetésbe Japánnal, ezt szólítsa fel csatlakozásra és ezzel egyidőben kísértse meg a közvetlenül Japán és Németország között. Híjva fel Carranza figyelmét arra, hogy a lérelhetetlen bűvárhajóharc keresztülvitele lehetséges tesz, hogy Angliát legyőzzük és néhány hónapon belül békére kényszerítsük.

A levelet Zimmermann írta alá. A Reiter-ügynökség azt állítja, hogy ez a levél már Wilson kezében volt akkor, mielőtt még megszakította volna Németországgal a diplomáciai viszonyt. Ez a válasza Wilsonnak Bethmann-

Hollweg ama panaszára, hogy Amerika minden ok nélkül szakította meg a diplomáciai viszonyt Németországgal.

Berlin, március 5.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Az amerikai lapok Zimmermann ellopott jegyzékének a publikálását Wilson legnagyobb politikai tényének nevezik.

A Hollandiába érkezett amerikai lapok szerint egy tokiói telegram arról ad számot, hogy Mexiko már január elején muniációt vásárolt Japánban, tehát nem várt német biztatásra.

Wilson az ellopott aktáról

Rotterdam, március 5

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Washingtonból jelentik: A szenátusnak arra a kérésére, hogy olvassák fel Zimmermann elfogott jegyzékét, Wilson Lansing utján kijelentette, hogy az amerikai kormány kétségtelesen meggyőződött a jegyzék valódiságáról, de közelebbi részleteket nem hajlandó közölni ebben az ügyben.

Hogy rabolták el Zimmermann jegyzékét?

Hága, március 5.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A „Daily Telegraph” nak jelentik Newyorkból: Zimmermann levelét, amelyet maga irt gróf Bernstorff nagykövethet, külön bizalmi emberre révén küldött el Amerikába. Ezt a futárt amerikai földön amerikai titkos ügynökök feltartóztatták és elrabolták tőle az aklát.

A szombati gazdasági előadás a városházán

Szombaton délelőtt a városháza nagytermében nagy tetszéssel fogadott előadást tartott a vármegyei gazdasági egyesület titkára, Inhoff József. Az előadást a kiküldött a nagyfőzdec elönyének ismertetésével kezdte. Rámutatott a kisústök hátrányára, miután a kisústök tulajdonosai bizonyos fölig kifőzték az anyagot, a nyert hulladékot pedig egyáltalán nem vagy nem kellőcig értékesítették.

Közölte, hogy a megyében megalkult Zombor székhellyel, a Bácsbodog megyei gyámölstermelő és értékesítő szövetkezel. E szövetkezetbe való belépésre buzdította a megjelenteket, ismertetve a szövetkezet célját és a tagsággal járó előnyöket. Tagsági jogot szerezhet minden szőibirtokos és gyümölcsös tulajdonosa. Megjegyezte, hogy a szövetkezetbe olyanok is beléphetnek, akiknek csak házikertjükben van gyümölcsfaik.

A tagok nemcsak 5%-os osztalékban részesülnek, hanem saját háztartási és gazdasági szükségleteikre is szerezhetnek be jutányosan palinkát. A szövetkezeti tagok fizetéseik kétszereséig szavatolnak, de bármikor kiléphetnek. Minden hold szőibirtok után egy 50 koronás fizetresz jegyzhető. Hangsúlyozta az előadó, hogy amennyiben Ujvidékről és környékéről megfelelő számú tag lép a szövetkezetbe, úgy itt is fel fognak állítani leparoló és gyümölcs átveleti állomást.

Tervebe vették a megye területén szeszfinomító gyár létesítését is. A termelők érdekeit szogálja ama körülmény is, hogy a gyümölcs cukrosításával is foglalkozik a szövetkezet; a konyhakertészeti terményeket pedig konzerválva szándékozik forgalomba hozni. A különben értéktelen gyümölcs hulladékokat még a legkisebb mennyiségben is átveszi és feldolgozza. Ugyancsak megfelelő felhasználást nyerne majd a melléktermékek azáltal, hogy a kifőzött töröly nemcsak takarmányozási célokra fog feldolgozhatni, hanem ebből a szűk-szűk képest tüzelőanyagot is készítenek, a magot pedig festék gyártásra is felhasználják.

A mag olaj, valamint pókóké előállítására is igen kedvezőnek ítélték. A borkövet a törököllyel is kiválthatják és a borjavításon kívül még az ecégyártásnál is jó szolgálatot tesz. A szeszfinomításnál felszabaduló olajakat és az amillalkoholt külön értékesítik majd.

Az előadó nagy tetszéssel fogadott beszédét Profuma Béla polgármester néhány szóval megköszönte, mire a hálás háligatoság úgy a polgármestert valamint az előadót is lelkesen megéljenezte.

Az izgatató kofát egy hónapi elzárásra ítélték a törvényszék.

Megírtuk annak idején Cserevicski Pálné kofaasszony esetét, aki a hetipiacon szidalmazta a magyarokat.

Még december 14-én történt, hogy a futaki uti piacon Fábán János felesége két gesztenyefarú törökkel magyarul beszélgetett, majd gesztenyét vásároltak. A beszélgetést hallotta Cserevicski Pálné is, akinek a közelben volt a standja. Minden kérdés nélkül egyszerre csak a beszélgetők felé kiáltott Cserevicski: *Ne ugassatok magyarul, hanem beszéljétek szerbül!* Fábánné és a körülállók megbotránkozva hallgatták a nyelves kofa mondatlan szájából dühösen elröppő szavakat, de nem fejezték meg ott mindjárt, hanem a törvényszéknek jelentették fel az izgága némbert.

Igy került az ügy az ujvidéki kir. törvényszék gyorsított eljárás szerint ítélező tanácsa elé.

Az azóta megseleződött lofa beismerte, hogy odaszólt Fábánnének, de azzal mentegette magát, hogy ezt ő csak tréfából mondta, nem gyűlölséggől. Fábánné és a tanuk szerint a szidalmazást többen hallották s első pillanatra mindenki megrökönyödött Cserevicskiné merzségén és durva hangján. A piacon lekövetelt biztatják még őt, hogy ne hagyja megintorán nélkül a kofaasszony kiróhanását.

A törvényszék a beismerésben levő nyelvelő kofát nemzetiség elleni izgatás vétségében találta bűnösnek s ezért egy hónapi fogháza ítélt. Az ügyész a büntetés súlyosbítása, a vádlott és védojje pedig az elítélés miatt felebezést jelentett be.

Landwehr Ottókat fontos megbízatásra. Jenő főherceg ötdik hadseregpáncsnokságánál működött mint hadtáparancsnok Landwehr Ottókat vezérkari ezredes és e minőségben közel egy évet töltött városunkban. A kezben vezérőrmeggyá lett Landwehr Ottókat a király most a Bécsben létesítendő élelmezési bizottságuk elnökévé nevezte ki.

HIREK

♦♦♦♦

Gyorssegelymozgalmunk sikere. Ma is több száz korona folyt be a pillanatra nyomor gyors enyhítésére. A meghatározott módon megnyilatkozó áldozatkészség hatalmas méreteit is azonban sajnos tulszárnyalja a nyomorgók még nagyobb száma. Az újabb hősés, az időjárás változatlanság től zordsága a leghatalmasabb ellensége a nélkülözöknek. A segítségnyújtás nagy munkájában vasárnap sem szüneteltünk. Délelőtti és délutáni jártuk a várost, sőt ma annak határát is: a Darányi telepet. Mai számunk szűk terjedelme folytán a nagyszámú beérkezett felülfizetésekről csak holnap fogunk részletesen beszámolni. A bizottsági bejárásokhoz jelentkezőket ezúton értesítjük, hogy ma is pontosan 2 órákor találkozzunk a szerkesztőségben.

Grzywinski Szaniszló altábornagy távozása. A pétervárad várparancsnokságban beállított személyváltozatról az *Ujvidéki Hirlap* már hírt adott. *Grzywinski* Szaniszló altábornagy a hadsejregőparancsnokság rendelkezése folytán megvált állását is vasárnap a katonai gyorsvonattal már elutazott Ujvidékről. A távozó közszereitelen álló parancsnok bucsuztatására megjelent a pályaudvaron a helyőrség egész tisztikara s meleg, szívvelyes bucsuvétel után váltak meg a tisztikar tagjai Grzywinski Szaniszlótól. Az altábornagy egyenesen Bécsbe utazik, ahol e hó végéig szabadságát tölti.

A főispán és a polgármester a Pro Transylvania bizottságban. A Pro Transylvania egyesület elnöksége értesítette *Matkovits* Béla főispánt és *Profuma* Béla polgármestert, hogy az egyesület bizottsági tagjává választották.

Az új várparancsnok üdvözlése. *Rudholcz* Károly vezérőrnagy a pétervárad vár új parancsnoka átiratban értesítette *Matkovits* Béla főispánt, hogy a vár parancsnokságát átvette. A főispán sziveshangon üdvözlő iratot intézett az új várparancsnokhoz és biztosította a kormányzata alatt álló törvényhatóság támogatását.

Kitüntetett őrmester. *Bugarszki* Vojislavlának, a cs. és kir. 4. árkászszázalój őrmesterének, aki az Erdőkárpátokban vívőül küzdött, a hadseregparancsnokság a koronás vaskezesrelt a vívőjei érem szalagján adományozta.

A hadsegélyző jogügyi bizottság működése. *Dr. Zoltán* Sándor kir. törvényszéki bíró elnölete mellett a hadsegélyző bizottság jogügyi osztálya ma délután 4-5 óra közt tartja ülését a városháza kis termében.

Gyűjtéseink. Az ujvidéki postacsoport cenzura 23 Kt juttatott hozzánk a hadi özegek és árvak alapja javára való továbbítás céljából. Az adományt a hadsegélyző bizottságnál El. VIII. 0153. sz. alatt befizettük.

Kisebbségi csatározások az olasz fronton.

— Höfer mai jelentése. —

Budapest, március 4.

(Hivatalos) KELETI HARCTÉR: Ujból fokozódó hideg mellett csekély a harci tevékenység.

OLASZ HARCTÉR: Tegnap este a 24. gyalogezred és a cs. kir. 20 landwehrezred részei összeromboltak egy árkot és az ellenség előtérbeli állásait felső Vertobja közelében és 47 hadifoglyot és két géppuskát szállítottak be. Tüzérségünk tüzelése megsemmisített egy olasz lövészraktárt Podsabotin mellett.

DÉLKELETI HARCTÉR: Nincs újság.

Höfer altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

Az amerikai háboru elkerülhetetlen.

Genf, március 5.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A Petit Journal-nak jelentik Washingtonból: Az itteni hivatalos körökben főtételül meg vannak arról győződve, hogy a Németországgal való háboru elkerülhetetlen.

Genf, március 5.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A párisi amerikai nagykövet kijelentette, hogy most már nem lehet kikerülni a Németországgal való háborut.

Az Ujvidéki Hirlap a 6 osok frontján. Az *Ujvidéki Hirlap*, mint emlékeztetés, egy tudósításában beszámolt a dícső házi-erzed és vitéz parancsnokának, *Gerő* Imre ezredesnek hősi harcairól. Lapunkat megküldötték a fronton diadalmasan verekedő ujvidéki fiutnak. *Gerő* ezredes a következő szívvelyes hangú levelelben tudatja, hogy az *Ujvidéki Hirlap* szétosztását elrendelte:

Cs. és kir. 6. gyalogezred parancsnoksága.

No. 169.

Az *Ujvidéki Hirlap* tek. szerkesztőségének *Ujvidék*.

Nagyrabcsúlt lapjuk személyemmel és ezredünkkel foglalkozó példányait megkaptuk és azok szétosztását elrendeltem.

Fogadják kedves és jóleső figyelmükért őszinte köszönetem és nagyrabcsúlésem kifejezését.

Tábori posta 632, 1917. évi február 23-ikán.

Kitűnő tisztelettel:

Gerő Imre,

cs. és kir. ezredes.

A 6 osok olvashatták a hazai újságból a szülőföld üzenetét, hogy az itthonmaradottak büszkeséggel és hálával emlékeznek rájuk és e lap minden betűjéből vágyó sóhajtas száll feljük: jöjjenek vissza diadallal...

Halálozás. *Reiszter* Annus hosszabb betegség után meghalt. Ma délután 4 órakor temetik a Bodza-utca 3. sz. a gyászszoból.

Egy főhadnagy kálváriája. Több mint egy esztendőig szolgált Péterváradon *Radovány* Miksa a 33. gy. e. főhadnagya, akit Ujvidéken is széles körben ismertek. A jökevény, vigkedélyű főhadnagynak legutóbb kellemetlen állérja támadt. Feljelentés folytán

ellene lopás és sikkasztás miatt katonai bünyűji eljárás indult meg. A temesvári hadosztálybírótság azonban a meghurcolt főhadnagynak elégtételt adott, a mennyiben a súlyos vádak alól felmentette. A főhadnagy kálváriája ismerősei körében őszinte részvétet keltett.

Szinielodás a gyorssegély-akció javára. Az ujvidéki Polgári Magyar Daloskör, amely az elmúlt ősszel tíz sorozatos előadást rendezett a Tüdőbetegeket Gondozó Egylet javára, ismét a jötekenység szolgálatába áll. Március 11-én a gyorssegélyalap javára a Dunggeryszki színházban gyermek előadást rendez. Sikerült ez alkalomra megszerezni Komor Gyula *Jóka öröge* című meséjátékát, amely a Vigszínházban nagy sikert aratott, előreláthatólag a gyermekvilágban itt is köztetszésre fog találni. A kabaret estély keretében *Szentes* János, *Várady* József, *Gömbrl* Antal színészek fellépével vívni másort mutatnak be. Többek között színre kerülnek *Menelausz király*, *Gorkij* Maxim nagyhatású egyfelvonásos drámája, *Bábjáték*, *Hangay* Sándor játéka, *Szibéria*, scenirozott énekes kép, költemények és magánzámok. Szükségnek találjuk megemlíteni, hogy ez a kabaret nem azonos a már 11-ére és 18-ára hirdett kabarettel. Jegyek az *Ujvidéki Hirlap* kiadóhivatalában hétfőtől kezdve válthatók.

A cukor- és petróleumjegyek. A közlemezési ügyosztály újból figyelmeztet minden hatósági árut árusító kereskedőt, hogy a februári cukorjegyekre mindaddig nem szabad cukrot kiadni, amíg az Ujvidéki Hirlapban erre vonatkozó közlés nem jelenik meg. Természetesen annál kevésbé szabad a márciusi cukorjegyekre cukrot kiadni. Csakis a márciusra kiadott kávéjegyekre adható ki kávé, valamint a petróleumjegyekre petróleum.

Kerékjártó Duci hangversenye Ujvidéken. Az ujvidéki hadiárúv gondozása és a hősök emléke javára nagyarányú művészi hangversenyt rendeznek, amelynek dátumát csak később állapítják meg. A hangversenyt felépít *Kerékjártó* Duci, a világhírű hedütművész, akinek virtuóz művészete beragyogta a külföldet és akinek szereplése a legkiválóbb eredménye lesz az ujvidéki szereznek.

Egy vendéglősné adományai. *Jankovics* Imréné, a *Fekete Sas* vendéglőse egy múltbat bocsájtott rendelkezésünkre. Miután az adományt gyorssegély mozgalmonknál fel nem használhatjuk, a helybeli Vöröskereszt Egyesület elnökeinek, *Forster* Géza városi tanácsosnak adtuk át az értékes ajándékokat.

Az állami polgári leányiskola a beteg katonáknak. Az állami polgári leányiskola növendékei *Nemessanyi* Adél igazgató kezdeményezésére a szegény szenvedő katonák szellemi szorakoztatása céljából 482 db folyóiratot és 116 db könyvet hoztak össze, amelyet az iskola 1172 db Vasárnapi Könyv füzettel töltött meg. Az egybegyűlt olvasmányokat szombaton egyenlő megosztással a helybeli öt kórházba küldötték el, hogy a beteg katonák nehéz állapotán némi szorakoztatást vagy tanulságos olvasmány nyújtásával könnyítsenek.

Cukorkiosztás a kereskedők részére. A közlemezési ügyosztály közli, hogy a hatósági cukrot árusító azon kereskedők, akik 1917. évi március hó 4-én a városi közlemezési ügyosztálynál jelentkeztek, f. évi március hó 7-én, szerdán reggel 8 órától kezdve kapják ki a cukrot a vasuti állomás Vörös Kereszt raktárából. A február hóra kiadott cukorjegyek f. évi március hó 8-ától kezdődőleg válthatók be a kereskedőknek. A március hóra kiadott cukorjegyekre cukrot a kereskedők nem adhatnak ki.

A 4 es utászok szabadságának meghosszabbítása. A városi katonai ügyosztály közhírré teszi, hogy a cs. és kir. 4. utászszázaló aljbeli legénységnek szabadságát f. évi március hó 15-ig meghosszabbították.

Német gyermekkisasszonyt keresek két kis gyermekem mellé, melőbbi belépésre. *Dr. Fenyőné* Petőfi-utca 11.

Előzetes jelentés.

Verebes Pista,

a Bácskának leghíresebb cigányprimása ma és minden

este zenekarával az

Erzsébet-kávéházban

muzsikál.

Tisztelettel

Kozma Rezső

az Erzsébet-kávéház tulajdonosa.